

**TÜRKİYE FAUNASI İÇİN YENİ BİR TROMBİDİİD
(ACARI, TROMBİDİİDAE) TÜRÜ: *DOLICHOThROMBIUM
INSIDIOSUM* (ANDRÉ, 1926)**

**A NEW RECORDED SPECIES OF TROMBİDİİD
(ACARI, TROMBİDİİDAE) FOR THE TURKISH FAUNA:
DOLICHOThROMBIUM INSIDIOSUM (ANDRÉ, 1926)**

**Sevgi SEVSAY*, Salih DOĞAN, Sezai ADİL,
Sibel DİLKARAOĞLU**

¹Erzincan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü
Erzincan, TÜRKİYE

Geliş Tarihi (Received): 01/01/2014 **Kabul Tarihi (Accepted):** 23/02/2015

ABSTRACT

In this study, zoogeographic distribution of the genus *Dolichothrombium*, with structural properties and habitats of *D. insidiosum* (André, 1926), a new record for the Turkish fauna, have been given.

Key words: Acari, Trombidiidae, *Dolichothrombium*, Turkey

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye akar faunası için yeni kayıt olan, *Dolichothrombium insidiosum* (André, 1926)'un yapısal özellikleri, yaşama ortamları ile cinsin zoocoğrafik dağılımı verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Acari, Trombidiidae, *Dolichothrombium*, Türkiye

1.GİRİŞ

Yaşam ortamı olarak sulu ve yarı sulu habitatlar ile çimenli toprak, toprak, liken, yosun ve döküntüyü tercih eden trombidioid akarlar (kadife akarları), biyolojik besin zincirinde oldukça önemlidir. Kozmopolit bir grup olan kadife akarları, 14 familya ile temsil edilmektedir (Mağol and Wohltmann, 2012). Ülkemizden Trombidiidae familyasına ait 12 tür (Goldarezana et al.; 2000; Sevsay ve Özkan 2005, 2010; Bayram vd., 2008; Mağol and Sevsay, 2011), *Dolichothrombium*'a ait ise iki tür; *D. telletxae* (Goldarezana et al., 2000) ve *D. anatoliae* (Mağol and Sevsay, 2011), bilinmektedir.

Bu çalışmada, daha önce sadece Tunus'tan bilinen *Dolichothrombium insidiosum* (André, 1926), Türkiye faunası için yeni

kayıt olarak verilmiştir. Ayrıca cinsin bilinen türleri ve zoocoğrafik dağılışı sunulmuştur.

2.MATERYAL ve METODLAR

Muğla ili Milas ilçesi Kıyıkışlacık köyünde, Mayıs-Temmuz 2011 tarihleri arasında zeytinlik bahçelerine kurulan, içerisinde antifriz bulunan tuzaklar yardımıyla toplanan akarlar, %70'lik etil alkol içeren şişelere konulmuştur. Daha sonra KOH ile içi temizlenen örneklerin preparatları yapılmış ve etiketlenmiştir. Ayıklanan örnekler içerisinde iki birey tespit edilmiştir. Tespit edilen bu örneklerin mikroskopta şekilleri çizilerek çeşitli kısımlarının ölçümleri yapılmıştır. Preparatlar Hoyer ortamında daimi hale getirilmiştir (Krantz and Walter, 2009). Teşhis, çizim ve ölçüm işlemleri Leica DM 4000 marka faz-kontrast donanımlı ışık mikroskopunda yapılmıştır. Morfolojik terminoloji Mąkol'e (2005) göre yapılmıştır. Ayrıca ölçümler mikrometre (μm) olarak verilmiştir. Örnekler Erzincan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü yazarların koleksiyonunda saklanmaktadır.

İncelenen örnekler ve yaşam alanı

1 ♀ , 1 ♂ Muğla ili Milas ilçesi Kıyıkışlacık köyü. 37°16'48"K 27°33'93"D, 1.15 m, Mayıs-Temmuz 2011.

3.BULGULAR

Dolichothrombiinae Robaux, 1969

Dolichothrombium Feider, 1945

Syn: *Azaritrombium* Saboori, Bagheri and Haddad Irani-nejad, 2005

Tip türü. *Thrombidium insidiosum* André, 1926

İdiosoma diğer kadife akarlarına göre daha fazla uzamıştır. Vücut, III-IV. bacak koksaları hizasında daralmaktadır. Palp tibiyesi üzerindeki iğne şeklindeki kıllar değişikliğe uğramamıştır. Odontus, dişide basit, erkekte çatallanmıştır. Dorsal opisthosoma kıllar (pDS), aynı yapıdadır. Eşeyssel açıklıkda üç bazen dört çift papil vardır. Pseudovillus yoktur.

***Dolichothrombium insidiosum* (André, 1926)**

Vücut 2438-2458 µm uzunluğunda 991-998 µm genişliğindedir.

Gnathosoma. Keliser tırnağının iç yüzeyi $\frac{3}{4}$ oranında tamamen dişçiklidir (Şekil 1). Palp tibiya tırnağı (odontus) basit yapılı ve erkeklerde çatallanmıştır (Şekil 2). Palp tibiyasının orta kısmı kırbaç şeklinde birkaç düz kıla sahiptir ve bu kıllar tibiya tırnağı tabanına yakındır. Diğer kıllar nispeten yoğun dalcıktır. Palp tarsusu uzamış, odontus tabanına yakın olup uçta birkaç solenidyum bulundurmaktadır.

Idiosoma. Aspidosomanın ön sınırı, orta kısmından belirgin olarak iç bükeydir. Krista metopika yapısı; ön bölge, duyuşal bölge ve arka bölge olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. Ön bölgenin sınırı belirgin olmamakla birlikte aspidosoma sınırına ulaşmaz ve uçta ikiye ayrılmıştır (Şekil 3). Duyuşal bölge, bir çift ve çok az belirgin dikensi dallanmaları olan duyuş kılı taşır. Duyuşal bölgenin yan sınırları duyuş kılları hizasında genişlemiş ve yuvarlaktır. Bu alandaki kıllar çok ince dikensi dallanmaları, boydan boya iki taraflı taşımaktadır. Son bölgenin arka sınırı belirgin, gittikçe daralan ve yuvarlak bir yapıyla sona ermiştir. Saplı gözler bir çift lens taşır. Öndeki lensler arkadakilerden daha büyüktür.

Sırt arka kısımdaki kıllar (pDS), dalcıklara sahiptir. En uzun dalcık kaideden çıkar ve kılın boyunun yarısı kadardır (Şekil 4). pDS kıllarının uzunluğu 65-85 µm dir.

Üç çift eşeyşel papilin bulunduğu eşeyşel açıklığın çevresel plağında kıllar mevcuttur. Bu kıllar merkez plaktakilere göre daha ince ve belirgindir. Anüs zarsı bir plakla çevrili olup üzerinde dalcıklı kıllar vardır.

Bacaklar. Bacaklar vücuttan daha kısadır. Bacakların tüm parçalarında bulunan normal kılların tümü dalcıktır. Tüm tarsuslar uçları birer çift tırnak taşır. I. bacak en uzun olanıdır ve I. tarsusun boyu, genişliğinin 2.42 katı (260/107 µm) (Şekil 5).

***Dolichothrombium*'un nominal türleri ve yayılışları**

(ER = Ergin, DN = Deutonymf, LV = Larva):

Dolichothrombium alpinum (Schweizer, 1951) [ER: ♀; DN]

Yayılışı: İsviçre (Schweizer, 1951)

Dolichothrombium anatoliae Mağkol and Sevsay 2011 [ER: ♀, ♂; DN; LV]

Yayılışı: Türkiye (Mağkol and Sevsay, 2011)

Dolichothrombium azerbaijanicum Mağkol, 2007 [ER: ♀]

Yayılışı: Azerbeycan (Mağkol, 2007).

Dolichothrombium borceai (Feider, 1945) [ER]

Yayılışı: Romanya (Feider, 1945).

Dolichothrombium fournieri Robaux, 1967 [ER: ♂]

Yayılışı: İspanya, Tunus (Robaux, 1967).

Dolichothrombium grandjeani André, 1954 [ER: ♀, ♂]

Yayılışı: Yunanistan, Fas (André, 1954).

Dolichothrombium insidiosum (André, 1926) [ER]

Yayılışı: Tunus, Türkiye (André, 1926 ve bu makale).

Dolichothrombium longulum Willmann, 1950 [ER: ♀, ♂]

Yayılışı: Avusturya, Çek Cumhuriyeti (Willmann, 1950).

Dolichothrombium raphanicum (Saboori, Bagheri and Haddad İrani-nejat, 2005), [LV]

Yayılışı: İran (Saboori et al., 2005).

Dolichothrombium spinosum Feider, 1978 [ER: ♀, ♂]

Yayılışı: Romanya (Feider, 1978).

Dolichothrombium telletxae (Goldarazena, Zhang and Jordana, 2000), [LV]

Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Trombidiid (Acari, Trombidiidae)

Yayılışı: Türkiye (Goldarazena et al., 2000)

Dolichothrombium tenerifensis Mağkol, 2007 [ER: ♀, ♂]

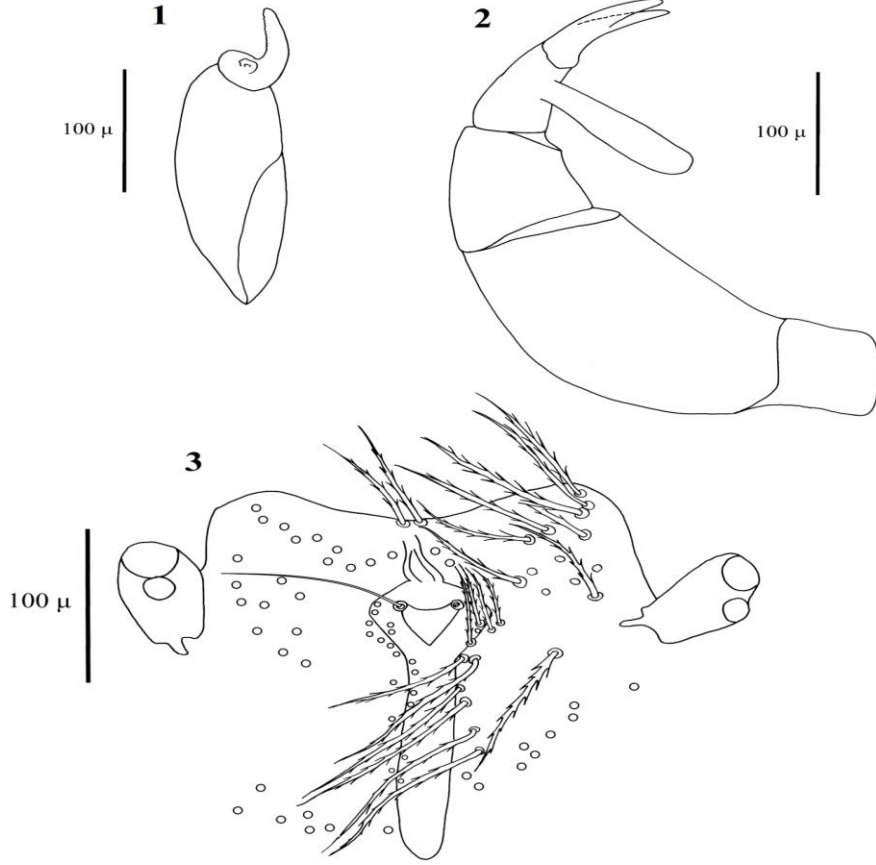
Yayılışı: İspanya (Mağkol, 2007)

4. Sonuçlar ve Tartışma

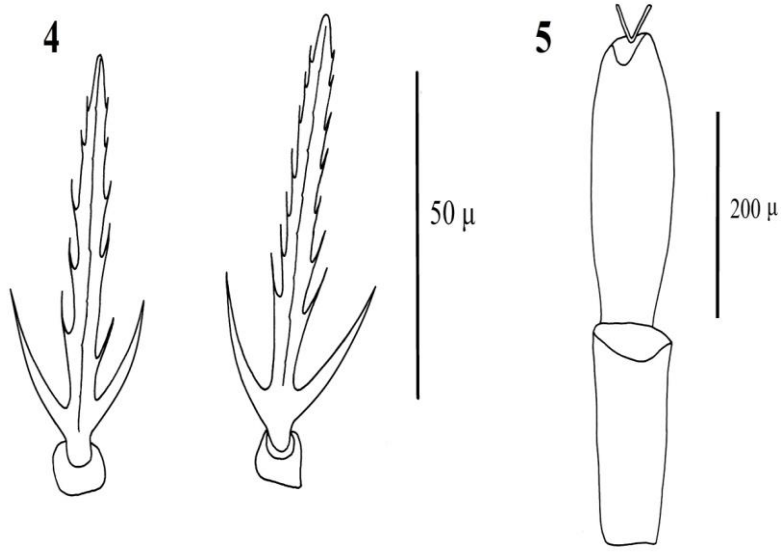
Ülkemizden ilk kayıt olarak verilen *Dolichothrombium insidiosum*, daha önce Tunus'tan verilen örneklerle oldukça benzerlik göstermekle beraber oransal olarak çok küçük farklılıklar vardır. Tunus örneklerinde; vücut büyüklüğü 2400 / 950 µm ve vücut boyunun, genişliğine oranı 2,5 iken, Türkiye örneklerinde bu oran (2438-2438 µm / 991-998 µm) 2,46 dır. Tunus örneklerinin dorsal kıl 70 µm (Andre, 1926; Willmann, 1950) iken Türkiye örneklerinde 65 - 85 µm arasındadır.

TEŞEKKÜR

Bu çalışma 113Z094 numaralı TÜBİTAK projesiyle desteklenmiştir.

Şekil 1-3: *Dolichothrombium insidiosum* (André, 1926). Ergin. 1- Keliser
2- Palp 3- Krista metopika

Şekil 4-5: *Dolichothrombium insidiosum* (André, 1926). Ergin. 4- pDS 5-I. bacak tibiya-tarsus

KAYNAKLAR

- André, M. (1926). Une forme tunisienne nouvelle de Thrombidion. Bulletin du Museum national d'histoire naturelle, Paris, 32: 135-137.
- Bayram S., Cobanoğlu S. & Saboori A. (2008). A new host record of *Allothrombium triticium* (Acari: Prostigmata: Trombidiidae) larvae ectoparasitic on *Adalia bipunctata* (Coleoptera: Coccinellidae) from Turkey. Journal Entomology Social Iranian, 27: 5-7.

- Feider, Z. (1945). Un nouveau throbion, recueilli au bord de la Mer Noire: *Thrombidium (Dolicothrombium) borceai* n. s. g. sp. Bulletin de la Section scientifique de l'Academie roumaine, 27, 9: 673-675.
- Goldarazena A., Zhang, Z.-Q. & Jordana R. (2000). A new species and a new record of ectoparasitic mites from thrips in Turkey (Acari: Trombidiidae and Erythraeidae). Systematic Parasitology, 45: 75-80.
- Krantz, G. W. & Walter, D. E. (2009). A manual of Acarology. Texas Tech University Press, 1-326.
- Makol J. (2005). Trombidiidae (Acari: Actinotrichida: Trombidoidea) of Poland. Fauna Poloniae. Museum and Institute of Zoology, Polish Academy of Sciences & Natura Optima Dux Foundation, Warsaw, Vol. 1 pp. 1-259.
- Makol, J. & Sevsay, S.(2011). Notes on the genus *Dolicothrombium* (Acari: Prostigmata: Trombidiidae) with description of a new species. Zootaxa, 2971: 1-16.
- Makol, J. & Wohltmann, A. (2012). An annotated checklist of terrestrial Parasitengona (Actinotrichida: Prostigmata) of the world, excluding Trombiculidae and Walchiida. Annales Zoologici, 62 (3): 359-562.
- Saboori, A., Bagheri, M., Haddad İrani-nejat, K. H. (2005). A new genus and species of Trombidiinae (Acari: Trombidiidae) described from larvae ectoparasitic on aphid from Iran. Zootaxa, 1089: 49-56.
- Sevsay, S. & Özkan, M. (2005). Erzurum ve Erzincan İlleri Kadife Akarları (Acari: Trombidiidae) Üzerine Sistemik Araştırmalar. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 21: 206-222.
- Sevsay, S. & Özkan, M. (2010). Türkiye Faunası İçin Yeni Bir *Trombidium* Fabricius, 1775 (Acari: Prostigmata: Trombidiidae) türü. Erzincan Üniversitesi-Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 3: 155-162.
- Schweizer, J. (1951). Die Landmilden des Schweizerischen Nationalparkes. 2 Teil: Trombidiformes Reuter 1909. Ergebnisse der wissenschaftlichen Untersuchung des schweizerischen Nationalparks III, 23 (2): 51-172.
- Willmann, C. (1950). Auffällige neue Formen unter den Trombidiiden (Acari). Zoologischer Anzeiger, Ergänzungsband zu Band 145: 1100-1113.